

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefon: József 12-97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20—
na pol roka K 10—
na štvrt roka K 5—
na mesiac . K 175

Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného cu-
dozemského do
Ameriky ročne
32 korún. —

Ročník V. Číslo 214

BUDAPEŠŤ, v stredu, 9. decembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Úradná zpráva, vydaná 7. decembra na popoludnie.

Na ruskom bojišti zápas o rozhodnutie trvá ďalej. Cez Novoradomsk smerom severozápadným tisíce sa ruské sily rakúsko-uhorské a nemecké vojsko na priestore juhozápadne od Pietrikova odrazilo a nemecké vojsko nepriateľa prinútilo k ústupu.

Aj v západnej Haliči sú boje väčších rozmerov, ktoré ale doteraz sú nerozhodnuté. Na území tohto naše vojsko a Nemci včera zase zajali 1500 Rusov.

V Karpatoch trvajú boje ďalej. Na dakotých miestach nepriateľ väčšie sily zase nazad stiahol za brdá hôr.

Generálmajor Höfer.

„Bud. tud.“ oznamuje:

Nepriateľ do Šarišskej a Zemplínskej vtrhnuvší, tlačný našim vojskom je všade na ústupe. Naše vojsko už na viac miestach prekročilo haličskú hranicu a na území Uhorska sú v rukách nepriateľa už len jedna-dve obce. Zjavenie sa menšej nepriateľskej čaty pri Toronyi v Marmarošskej nemá vôbec žiadneho významu.

Prešov, 7. decembra. Štátne úrady na severnej časti šarišskej stolice zase započaly úradovať.

Nemecká úradná zpráva, vydaná 7. decembra.

Zo západného bojišta a z územia ležiacoho východne od Mazúrskych jazier niet zvláštneho chýru.

V severnom Poľsku v dlhšom boji okolo Lodzu a severne, západne a juhozápadne od tohoto mesta sme silnú ruskú silu zatlačili a tým docielili úspech ďalekosiahajúci. Výsledky boja, pre rozsiahlosť bojišta sa ešte prehládnuť nedajú. Ztraty Rusov boli na každý pád ohromné.

Pokusy Rusov smerujúce ku tomu, aby z južného Poľska pritiahli na pomoc sily svojmu na severe svieranému vojsku, zmarily nápadly rak.-uhorských a nemeckých vojsk juhozápadne od Pietrikova.

Hlavné vodcovstvo.

Berlin, 6. decembra. (Uh. tel. kanc.) Tvrdenie ruskej úradnej zprávy, vydané dňa 29. novembra, že útok Nemcov pri Čenstochove bol s veľkými ztratami odrazený, je nepravdivé a je práve protiva toho pravda. Nápad XVII. ruskej armády, ktorá sa počas boja ku našim pozíciám bola priblížila až na 60 metrov, sa zmaril a v ten deň sme Rusov zatlačili, ktorí mali mimoriadne ťažké ztraty. Rusi nechali na bojišti veľmi početných ranených a mŕtvých a boli prinútení zaujať pozície nazad ležiace.

Bukarešť, 6. decembra. (Uh. tel. kanc.) „Adeverul“ oznamuje z Odessy, že generála Rennenkamfa uväznili. Rennenkamf došiel o 18 hodín neskôršie na miesto, ktoré mu na poľskom bojišti vyznačené bolo, čím sa umožnil ten chýrny prielom Nemcov.

Južné bojište.

Úradná zpráva, vydaná 7. decembra ráno.

Vojenské operácie vyplývajúce z obsadenia Belehradu urobily nutným, aby sa naša armáda znova sskupila, čoho podrobnosti prirodzeným spôsobom nie sú súčasťou pred verejnosť.

Bern, 6. decembra. „Bund“ píše: Na južnom bojišti rak.-uhorské vojsko pokračuje vo svojej ostrej ofenzíve smerom na Kragujevac

a dolinu moravskú. Vzduchujúca sila Srbov je celkom zlomená a ich námahy smerujú teraz len ku tomu, že sa ich zadné voje pokúšajú o ofenzívu, aby tým chránili ústup hlavných čiat. Bár sa nad osudom Európy nerozhodne tu, vojenská dôležitosť víťazství monarchie v Srbsku je nadmieru veľká.

Times o Srbsku. Frankfurt, 7. dec. Dľa telegramu „Frankf. Ztg.“ sú Srbi svojou situáciou neobyčajne rozčulení. Viac ako pol miliona rakúskych vojakov stojí proti nim a niet ani pomýšľania na ofenzívu. Dosť na tom, že mohli vraj v pravý čas zaujať pozíciu obrannú. V mnohých srbských plukoch klesol počet dôstojníctva so 75 na 10. Srbi vraj kladú všetku nádej na „skoré objavenie sa Rusov v Budapešti!“

Západné bojište.

Londýn 6. dec. (Cez Rím.) „Times“ oznamuje z Boulogna:

Počasia sa v severnom Francúzsku obrátilo na priaznivejšie, drsná zima prestala, čo umožnilo, že na severnej fronte obe strany môžu znovu zgrupovať svoje sily. Isté je, že nepriateľ vykoná všetko, aby v najbližších týždňoch dosiahol Calais a práve preto možno že už o niekoľko dní počnú sa rozhodujúce boje. Francúzi a Angličania na celej fronte už aj očakávajú prvý nápad

Nemeckú akciu zahájily lietadlá. Už minulého týždňa nad Havrebrouckom zjavilo sa jedno a hodilo šesť bomb. Jedna bomba padla na Rue Hollandaise a vytrhala dlažbu na oboch stranách ulice. Dvaja ľudia boli ťažko ranení, jeden robotník ale ľahšie.

Aj nad Armentièresom zjavily sa dve lietadlá. Mestské kupecké gremium zadalo formálny protest proti bombardovaniu mesta. Asi sto občanov je ranených a mŕtvých.

Genf 6. dec. Parížsky anglický veľvyslanec sdeluje, že jeden anglický letún šesť bomb hodil na Kruppovský závod v Essene.

Turecké bojište.

Londýn 6. decembra. Ag. Reutter oznamuje z Kaira:

Vojenská vrchnosť východne od Port Saidu zaplavila brehy, aby mesto osihotila.

Neutrálne štáty.

Taliansko. „Prager Tagblatt“ píše o reči talianskeho ministerského predsedu Salandru: „Mnohí talianski poslanci považujú reč Salandru za válečné veštenie, iní poslanci za prejav úmyslu domôcť sa splnenia požiadavok Talianska len miernymi prostriedkami. Poslanec Federzoni charakterizoval túto reč slovami: „Salandra vydal zmenku, ale nevyplnil na ňu datum.“ Keď ministerský predseda skončil svoj výklad, zvolal republikánsky poslanec Comandini: „Pošleme hrdinskému národu Belgičanov svoje pozdravy!“ Tieto slová boli uvítané len súhlasom krajnej ľavice, ktorý zasiahol i do radov radikálov. Vláda bez všetkej pochybnosti získa súhlas veľkej väčšiny snemovne pre svoju politiku neutrality. Je ovšem predpokladom pre túto väčšinu očakávanie, že Taliansko nielen uhájí svoje veľmocenské postavenie, ale že i zabráni otráveniu tohoto postavenia zväčšením iných mocností. Tým môže byť len povedané, že Taliansko, bude-li zmenená mapa Európy, musí žiadať kompenzáciu.

Grécko mobilizuje. Z Carihradu dochádza zpráva, že v Grécku usilovne pokračujú v mobilizácii. V Janine je viac než 30.000 mužov skoncentrovaných. Okolo 15. decembra majú byť v Grécku veľké námorné manévry.

Bulharsko-grécke srážky. Athény, 7. dec. Athénska agentúra oznamuje: Bulharskí vojaci predvečerom bez príčiny napadli 11. pohraničnú stráž V. gréckeho vojenského sboru. Jeden grécky vojak bol ranený.

RÔZNE ZPRÁVY.

V pražskej „Union“ zahájil ríšsky poslanec Ján Sedlák úvahu o následkoch vojny Medzi iným píše: „Ďalší veľmi potešiteľný zjav vojny môžeme už teraz so zvláštnym uspokojením konštatovať: naši hodní vojaci všetkých slovanských národov v Rakúsku v ušľachtilom zápolení so synmi iných národov rakúskych vynikli ako statoční obrancovia spoločnej vlasti, svojou krvou zapečatili na všetkých bojištiach svoj patriotizmus, bojovali všade zmužile, obetave, obratne a vytrvale a bolo to nielen u nás, ale o mnoho silnejšou mierou zdôraznené v ríšskonemeckých časopisoch opačne vrelymi slovami: „Nikdy nezabudneme Čechom, ako statočne na našej strane v tejto vojne bojovali.“ Tiež naši vyšší dôstojníci sú chválení a hovoria často, že jestli by niečo bolo treba vytýkať, mohlo by to byť len to, že Slovania sa hnali do predu príliš búrlive a že sa takmer slepo vrhali do nebezpečia. Voči týmto nepopierateľným skutočnostiam, ktoré i od vojevodcov sú uznávané a potvrdené, musí konečne celkom umlknúť všetko bezdôvodné upodozrievanie rakúskych Slovanov vzhľadom na ich vernosť k ríši a vlády musia naďalej brať tieto národy ako zcela rovnocenný štátny živel.“

V nedeľnom čísle „Pesti Hirlapu“ je uverejnený ostrý článok, nameraný proti tým kruhom rakúskych časopisov, „ktoré so žiarlivosťou sledujú oprávnené snahy maďarstva.“ Píše: Vtedy, keď sa habsburská dynastia a monarchia zaplietly do vojny, sme my Maďary bez každého počítania a predbežnej podmienky ponúkli všetky sily svojho oduševnenia na spoločný cieľ. Tak nám to svedčilo. V národnom ohľade sme ešte nemali vystrojenú armádu, ale my sme nežiadali žiadneho doplnenia; čo chýbalo, vyplnili sme smýšľaním chabrych vojakov. Mysleli sme, že po vojne príde samo sebou uznanie a odplata: keď maďarská chabrosť zachránila Rakúsko, toto nebude viac prekážať, aby Uhorsko zaujalo v monarchii postavenie, ktoré mu dľa parity prisľúcha. Nie vojna zrodila tieto snahy, teda ich nemôže ani zamlčať a ponevác v potokoch obetujeme krv, len posilnené povstanú po mieri. Akým jednotným bol národ v obetovaní, tak jednotne musí vystúpiť, aby Uhorsko v troch smeroch zaujalo jemu hodné miesto pri Rakúsku v monarchii: na politickom, hospodárskom a vojenskom poli.

„Pesti Hirlap“ je nateraz orgánom neodvislej strany a z toho dá sa teda uzavierať, že vyslovuje mienku celej strany neodvislíkov. Žiadosti tieto však neprišli nečakane: gróf Michal Károlyi, vodca strany v známej deklarácii už predpovedal boj za národné požiadavky.

„Neue Freie Presse“ priniesla článok od grófa Júliusa Andrásyho, v ktorom tento polemizuje s názormi bývalého rumunského ministerského predsedu Take Jonescu. Gróf Andrásy píše toto: „Dľa Jonescu nemáme práva na Sedmohradsko a na tie časti krajiny, kde je väčšina rumunská. Tieto územia treba dľa Jonescu pripojiť k Rumunsku, ktorých bez naštrbenia národnej indivi-

